

عنوان درس: کارآموزی در عرصه زایمان طبیعی و غیر طبیعی

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

مشخصه درس:

تعداد واحد: ۲/۵ واحد

رشته، مقطع و ترم دانشجو: کارشناسی مامایی

تعداد دانشجویان:

دروس پیش نیاز یا همزمان: .....

مسئول درس: مربیان بالینی گروه مامایی

محل و آدرس کارآموزی: بخش زایشگاه بیمارستان امام علی (ع) - فرخ شهر

*****

معرفی و اهمیت درس

این درس به دانشجویان کمک می کند تا مهارت علمی و عملی لازم را در اداره لیبر و انجام زایمان و نیز مراقبتهای بعد از زایمان را در موارد طبیعی و غیر طبیعی انجام دهند.

هدف کلی:

کسب مهارت اداره لیبر و انجام زایمان و نیز مراقبتهای پس از زایمان در موارد طبیعی و غیر طبیعی در بخش زایشگاه

اهداف رفتاری: دانشجو قادر به انجام موارد نامبرده در پایان دوره کارآموزی باشد:

- ۱- شرح حال کامل و صحیح را از مادر باردار اخذ نماید.
- ۲- به مدد جو احترام گذاشته و با او احساس همدردی کند.
- ۳- با گشاده رویی با مددجو ارتباط برقرار کند.
- ۴- حریم خصوصی مدد جو را حفظ کند.
- ۵- معاینات فیزیکی را به طور کامل انجام دهد.
- ۶- مانورهای لئوپولد را به درستی انجام دهد.
- ۷- علائم حیاتی مادر را بر اساس نیاز و روتین زایشگاه به درستی کنترل کند.
- ۸- کنترل ضربان قلب جنین را با گوشی مامایی به میزان لازم و در موارد خطر انجام دهد.
- ۹- نبض مادر را به طور همزمان با ضربان قلب جنین کنترل کند.
- ۱۰- کنترل ضربان قلب جنین را بعد از کنتراکشن به مدت یک دقیقه انجام دهد.
- ۱۱- شمارش، ثبت و بکارگیری مانیتورینگ داخلی و خارجی قلب جنین را انجام دهد.
- ۱۲- بررسی وضعیت لگن و توشه واژینال را به درستی انجام دهد.
- ۱۳- معاینات لازم و تصمیم جهت بستری و پذیرش مادر را انجام دهد.
- ۱۴- کنترل لیبر به طور کامل شامل بررسی صدای قلب جنین، انقباضات رحمی، تغذیه و پوزیشن های مناسب را انجام دهد.
- ۱۵- برقراری ارتباط صحیح و حمایت عاطفی از زائو را انجام دهد.
- ۱۶- آموزش های لازم به زائو را بدهد.
- ۱۷- از روش های دارویی و غیر دارویی جهت کاهش درد زایمان در اداره لیبر بهره گیرد.
- ۱۸- تجویز دارو و مایع درمانی لازم را در موارد نیاز انجام دهد.
- ۱۹- در موارد لازم و در صورت نیاز القاء زایمان را به درستی انجام دهد.
- ۲۰- در صورت لزوم آمنیوتومی را به طرز صحیح انجام دهد.

- ۲۱- پارتوگراف زایمان را ترسیم و تفسیر کند.
- ۲۲- زمان مناسب جهت انتقال زائو به اتاق زایمان را تشخیص دهد.
- ۲۳- وسایل مورد نیاز و آماده سازی جهت زایمان را فراهم کند.
- ۲۴- شرایط استریل و بهداشتی جهت زایمان (پوشیدن گان، ماسک، دستکش و...) را به طرز صحیح انجام دهد.
- ۲۵- پرپ و درپ را به طرز صحیح انجام دهد.
- ۲۶- لزوم انجام اپی زیاتومی را تشخیص دهد.
- ۲۷- بی حسی لازم جهت اپی زیاتومی را انجام دهد.
- ۲۸- اپی زیاتومی را به موقع و به طرز صحیح انجام دهد.
- ۲۹- زایمان طبیعی را به طور کامل انجام دهد.
- ۳۰- مراقبتهای اولیه نوزاد (آپگار، کلامپ بند ناف، جلوگیری از هیپوترمی، تزریق ویتامین ک، گرفتن اثر پا و...) را به درستی انجام دهد.
- ۳۱- پروسه همبستگی مادر و نوزاد (برقراری ارتباط سریع پوست با پوست مادر و نوزاد و قرار دادن نوزاد روی سینه مادر) را به درستی انجام دهد.
- ۳۲- کنترل مرحله سوم زایمان و خروج جفت را انجام دهد.
- ۳۳- معاینه جفت و پرده های جنینی را به طرز صحیح پس از زایمان انجام دهد.
- ۳۴- تشخیص و ترمیم پارگی های مجرای زایمان و ترمیم به موقع اپی زیاتومی را به درستی انجام دهد.
- ۳۵- کنترل میزان خونریزی و انقباض رحم را پس از زایمان انجام دهد.
- ۳۶- دفع صحیح وسایل مصرفی آلوده و جمع آوری ست زایمان را انجام دهد.
- ۳۷- روی تخت زایمان وضعیت راحت و مناسب را برای زائو فراهم کند.
- ۳۸- نوزاد را در اسرع وقت به پرستار بخش نوزادان تحویل دهد.
- ۳۹- کنترل مرحله چهارم زایمان (خونریزی، ارتفاع رحم، مثانه و...) را به نحو مطلوب انجام دهد.
- ۴۰- آموزش های لازم بعد از زایمان (بهداشت فردی، تغذیه، شیردهی، تنظیم خانواده، واکسیناسیون و...) را به طرز صحیح به مادر ارائه دهد.
- ۴۱- تحویل و انتقال مادر به بخش بعد از زایمان را انجام دهد.
- ۴۲- معاینات و آموزشهای لازم در زمان ترخیص مادر و نوزاد را انجام دهد.
- ۴۳- در جلسات پرسش و پاسخ روزانه با آمادگی قبلی و مطالعه مباحث نظری حضور داشته باشد.

* لازم به توضیح است که تمام اهداف رفتاری فوق الذکر در جلسات اولیه با کمک مربی و در جلسات پایانی با نظارت مربی (به طور صحیح و با حداقل ۱۰ درصد خطا) صورت خواهد گرفت.

وظایف دانشجو و سیاستهای دوره:

- ۱- حضور و ترک به موقع از محل کارآموزی.
- ۲- برقراری ارتباط صحیح اخلاقی و حرفه ای با پرسنل، مربی و مدد جویان
- ۳- شرکت فعال در انجام امور محوله از طرف استاد.
- ۴- تعیین تکالیف با نظر استاد درس می باشد و کلیه تکالیف محوله در طول کارآموزی حداکثر در آخرین روز کارآموزی به استاد مربوطه تحویل شود.
- ۵- در صورتی که غیبت دانشجو در طول کارآموزی بیش از یکدهم ساعات کارآموزی شود درس مربوطه حذف و غیبت محسوب خواهد شد.
- ۶- دانشجویان از تجمع در ایستگاه پرستاری و استفاده نمودن موبایل در بخش خودداری نمایند و در صورت تخلف انضباطی در بخش واحد مربوطه حذف خواهد شد.
- ۷- در صورتی که غیبت دانشجو در طول کارآموزی کمتر از یکدهم ساعات کارآموزی شود، غیبت مجاز یک روز و غیبت غیرمجاز دو روز کارآموزی جبرانی خواهد داشت و در صورت عدم جبران آن به ازای هرروز یک نمره از نمره کل کسر خواهد شد.
- ۸- ارزشیابی: کسب نمره براساس فرم ارزشیابی پیوست می باشد.
- ۹- رعایت یونیفرم کامل طبق ضوابط دانشکده و عدم استفاده از آرایش و زینت آلات جهت دانشجویان.

مواد آموزشی: زائو، تخت، لوازم و تجهیزات پزشکی و مراقبتی در بخش زایشگاه

منابع:

۱- بارداری و زایمان ویلیامز جلد ۱-۲ و ۳، آخرین چاپ

۲- درسنامه مامایی میلز-آخرین چاپ

۳- مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران در دو جلد، راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی

،وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران

۴- راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روشهای غیر دارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران

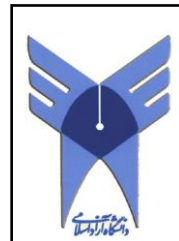
۵- راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان ، بیمارستانهای دوستدار کودک، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران

۶- سلامت زن از منظری دیگر، فیروزه روستا و شیوا مینوکه، آخرین چاپ

7-Danforths obstetrics and gynecology , edited by James R.Scot

8-High risk pregnancy management option, edited by David K.James

9-Varneys Midwifery-last edition

باسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر کرد - دانشکده علوم پزشکی (گروه مامایی)

فرم ارزشیابی دانشجویان کارشناسی مامایی در بخش زایمان

نام و نام خانوادگی دانشجو: دوره: سال تحصیلی: نیمسال:
نام بیمارستان مربوطه: تاریخ شروع کارآموزی: تاریخ پایان کارآموزی:
نمره کل: تعداد غیبت مجاز: تعداد غیبت غیر مجاز:
نام و امضاء مربی: امضاء دانشجو:

ردیف	عنوان	۱	۰/۲۵	۰/۵	۰/۷۵	۰	ملاحظات
۱	وضع ظاهری بر مبنای موازین اسلامی و بهداشتی						
۲	احساس مسئولیت و علاقه به کار						
۳	توانایی ارتباط و همکاری (بیماران، همکاران، مربی)						
۴	سرعت عمل و دقت در کار						
۵	آموزش مناسب و لازم به بیمار و اطرافیان						
۶	حضور به موقع و منظم						
۷	مهارت در انجام کار (به کارگیری روش صحیح)						
۸	قدرت ابتکار و نظم و ترتیب در کارها						
۹	صرفه جویی و مراقبت از وسایل						
۱۰	ارائه سمینار و تکالیف آموزشی						

ردیف	عنوان	۱	۰/۲۵	۰/۵	۰/۷۵	۰	ملاحظات
۱	تحويل گرفتن بیمار، انجام آزمایشات و اخذ شرح حال						
۲	معاینه فیزیکی و کنترل علائم حیاتی - رعایت صحیح اصول پرونده نویسی						
۳	انجام معاینه شکمی و کنترل انقباضات و کنترل FHR						
۴	انجام معاینه لگنی و واژینال در زمان مناسب به طور صحیح و استریل						
۵	تحریک زایمانی صحیح در صورت لزوم (آمنیوتومی، تزریق اکسی توسین)						
۶	انجام اقدامات مورد لزوم در موارد غیر طبیعی و پر خطر						
۷	کنترل صحیح مرحله دوم و سوم زایمان						
۸	کنترل صحیح مرحله چهارم زایمان - انجام اپیزیاتومی (به همراه مربی)						
۹	توجهات فوری از نوزاد - ارائه آموزش های لازم به مادر						
۱۰	امتحان پایان دوره						